

MI AZ A TÉNYLEGES TULAJDONOSI NYILVÁNTARTÁS, ÉS MIT KELL VELE KEZDENI?

1. Mi az a tényleges tulajdonosi nyilvántartás és ki vezeti?

Az Afad tv.¹ – 2022. február 1-jétől ügyvédek által is alkalmazandó – II. Fejezete szerinti tényleges tulajdonosi nyilvántartás a tényleges tulajdonosok adatait tartalmazó, a Nemzeti Adó- és Vámhivatal (NAV) által vezetett² nem hatósági és nem közhiteles nyilvántartás.

A nyilvántartás a tényleges tulajdonos adatain felül azt is tartalmazza, hogy a tényleges tulajdonosra vonatkozó adat mennyire megbízható. Ez a TT index, amely alapján az adat lehet megbízható, bizonytalan vagy megbízhatatlan.

2. Mi a következménye a tényleges tulajdonos bizonytalan minősítésének?

A 180 napon túl bizonytalan minősítésű tényleges tulajdonosokkal rendelkező jogalanyok listáját 2022. július 1-től a NAV a honlapján közzéteszi.

Bizonytalan minősítés esetén – bár annak jogszabályban rögzített joghatása nincs – a Pmt. Szabályzat 2.2. pont be) alpontja alapján ugyanakkor fokozott ügyfélátvilágítást kell végezni.

3. Mi a következménye a tényleges tulajdonos megbízhatatlan minősítésének?

A megbízhatatlan minősítésű tényleges tulajdonosokkal rendelkező jogalanyok listáját 2022. július 1-től a NAV a honlapján közzéteszi.

Megbízhatatlan minősítés esetén az ügyvédnek 2022. július 1-től meg kell tagadnia a négymillió-ötszázezer forintot elérő összegű ügylet teljesítését, ez alatt pedig fokozott ügyfélátvilágítást kell végeznie.

4. Mikor kell a tényleges tulajdonosi nyilvántartásba az ügyvédnek adatot szolgáltatnia?

A tényleges tulajdonosi nyilvántartásba adatszolgáltatásra főszabály szerint a számlavezető pénzügyintézet, és nem az ügyvéd, kamarai jogtanácsos, európai közösségi jogász (a továbbiakban együtt: ügyvéd) kötelezett. Az ügyvéd csak akkor köteles adatot szolgáltatni, ha az ügyfélátvilágítás során a nyilvántartástól eltérő adatot tapasztal³ (Tnyt. 11. §).

5. Hogyan és mennyiért lehet betekinteni a nyilvántartásba?

Az ügyvédek ingyenesen⁴, de regisztrációt követően⁵ tekinthetnek be a tényleges tulajdonosi nyilvántartásba.

Regisztrálni az AFADREG nyomtatvány kitöltésével lehet, ami itt érhető el: <https://nav.gov.hu/penzmosas/PEI>.

¹ A pénzügyi és egyéb szolgáltatók azonosítási feladatához kapcsolódó adatszolgáltatási háttér megteremtéséről és működtetéséről szóló 2021. évi XLIII. törvény.

² A Nemzeti Adó- és Vámhivatal szerveinek hatásköréről és illetékességéről szóló 485/2015. (XII. 29.) Korm. rendelet 3/C. §.

³ Afad tv. 11. §

⁴ Afad tv. 8. § (3) bekezdés

⁵ A pénzügyi és egyéb szolgáltatók azonosítási feladatához kapcsolódó adatszolgáltatási háttér megteremtéséről és működtetéséről szóló 2021. évi XLIII. törvény egyes rendelkezéseinek veszélyhelyzet ideje alatt történő végrehajtásáról szóló 804/2021. (XII. 28.) Korm. rendelet 2. §.

A nyilvántartás adatainak megismerésére a jogosult személynek az e-Papír használatával kell jeleznie megismerési igényét. A megismerési lehetőség személyhez kötött, ezért az e-Papíron jelzett igényt a jogosult személy KÜNY-tárhelyéről (közismertebb nevén Ügyfélkapus tárhelyéről) kell elküldeni a NAV részére. Erről bővebb információt a regisztráció megtörténtéről szóló értesítésben olvashatnak az érintettek.

6. Kötelező-e, illetve érdemes-e betekinteni a tényleges tulajdonosi nyilvántartásba?

Jelenleg nincs olyan jogszabályi rendelkezés, amely alapján a tényleges tulajdonosi nyilvántartásba az ügyvédnek be kellene tekintenie.

Ugyanakkor a betekintés egyszerűsített ügyfélátvilágítás esetén is hasznos lehet, egyrészt azért, mert ha az ügyvéd ezt megteszi, és így azonosítja a tényleges tulajdonost, akkor nem kell nyilatkoztatnia az ügyfelet [Pmt. 9. § (5) bekezdés], másrészt azért, mert ilyen módon az ügyvéd egy ingyenes betekintéssel tudja igazolni, hogy a pénzmosás, illetve terrorizmus megelőzése érdekében minden tőle elvárhatót megtett.

Megjegyzendő, hogy mivel a jelek szerint, legalábbis kezdetben a nyilvántartásba nem lehet valós időben betekinteni, ez csak abban az esetben járható út, ha az ügylet sürgőssége ezt engedi, éppen ezért is fontos, hogy **a Tényleges Tulajdonosi Nyilvántartásba a betekintés nem kötelező.**

A NAV ezen felül **2022. július 1-től** a honlapján közzé fogja tenni a honlapján **a megbízhatatlan, valamint a 180 napnál hosszabb ideje bizonytalan minősítésű tényleges tulajdonosi adatokkal rendelkező jogalanyok listáját**⁶. Ezeket a listákat az ügyvédeknek ellenőrizniük kell.

7. Kell-e belső szabályzatot alkotnia az ügyvédeknek a tényleges tulajdonosi nyilvántartással kapcsolatban?

Az egyéni ügyvéd, az európai közösségi jogász, az egyszemélyes ügyvédi iroda, az egyszemélyes európai közösségi jogászi iroda és a kamarai jogtanácsos esetében belső szabályzatnak főszabály szerint a Pmt. Szabályzat minősül⁷, így nekik ezzel kapcsolatban belső szabályzatot alkotni nem szükséges.

Ugyancsak nem kell ilyen szabályzatot alkotnia annak az ügyvédi irodának és európai közösségi jogászi irodának, amelyik a Pmt. Szabályzatot (annak 1.5. pontja alapján) belső szabályzatként fogadta el.

A fennmaradó esetekben az Afad tv. végrehajtására szabályzatot kell készíteni (ami beilleszthető a Pmt. szerinti belső szabályzatba⁸).

⁶ Afad tv. 14. §

⁷ Pmt. Szabályzat 1.4. pont.

⁸ Afad tv. 21. § (3) bekezdés